

Mogućnosti primjene blockchain tehnologije u baštinskim ustanovama

dr. sc. Hrvoje Stančić, red. prof.
Odsjek za informacijske i komunikacijske znanosti
Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, Zagreb
hstancic@ffzg.hr

Sažetak

Ulančani blokovi (engl. blockchain) i tehnologija distribuirane glavne knjige (engl. distributed ledger technology, DLT) termini su koji se danas često spominju, no najčešće u kontekstu financijskog poslovanja, odnosno kriptovaluta. Suprotno tome, moglo bi se reći da je blockchain tehnologija prava arhivska tehnologija, jer sve što se tamo zabilježi više se ne može izbrisati. Ona danas nalazi primjenu u mnogim sferama poslovanja, ali i u baštinskim institucijama. Autor se ciljano osvrće upravo na aspekt baštinskih institucija te pritom najprije razjašnjava kako blockchain i DLT funkcioniraju, a potom tumači mogućnosti njihove primjene. One se kreću od upravljanja dokumentima, očuvanja integriteta i neporecivosti digitalnih zapisa, stvaranja digitalnih izvornika pa sve do upravljanja i reguliranja autorskih prava. Konačno, autor daje prijedloge za povezivanje na postojeće i jednostavno dostupne blockchain servise i pritom savjetuje kako ostati usklađen sa zahtjevima GDPR-a.

Ključne riječi: blockchain, DLT, baštinske ustanove, očuvanje integriteta, autorska prava, GDPR

Implementation possibilities of blockchain technology in the heritage institutions

Ph.D. Hrvoje Stančić, full professor
Department of Information and Communication Sciences
Faculty of Humanities and Social Sciences
Ivana Lučića 3, Zagreb
hstancic@ffzg.hr

Summary

Blockchain and distributed ledger technology (DLT) are often mentioned today, but usually in the context of finances, i.e. cryptocurrencies. In contrast, one could argue that the blockchain technology is a real archival technology because of its append-only characteristics. Today, it finds its application in a variety of businesses as well as in the heritage institutions. The author focusses precisely on those institutions. Firstly, he explains how blockchain and DLT work. Secondly, he explains possibilities of their use in the heritage sector, e.g. in document management, for preservation of records' integrity and non-repudiation, creation of digital originals, copyright management and regulation etc. Finally, the author proposes the connection to the available blockchain services and advises how to stay compliant with the GDPR in the process.

Key words: blockchain, DLT, heritage institutions, preservation of integrity, copyright, GDPR

Hrvoje Stančić, redovni je profesor na Odsjeku za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu gdje predaje na preddiplomskoj, diplomskoj i doktorskoj razini studija. Koautor je “Arhivističkog rječnika. Englesko-hrvatski, hrvatsko-engleski”, autor knjige “Digitalizacija”, autor više od 80 znanstvenih i stručnih radova voditelj europskog istraživačkog tima na globalnom projektu InterPARES Trust (2013.-2019.) kao i član predsjedništva Hrvatskog arhivističkog društva. U Hrvatskom zavodu za norme predsjednik je zrcalnog tehničkog odbora za razvoj norme ISO/TC 307 Ulančani blokovi i tehnologija distribuirane glavne knjige.

Hrvoje Stančić, full professor at the Department of Information and Communication Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Zagreb where he teaches at graduate, postgraduate and doctoral level. He is co-author of “Archival dictionary. English-Croatian, Croatian-English”, author of the book “Digitization”, author of more than 80 scientific and professional papers, Director of the European research team at the InterPARES Trust international research project (2013-2019) and member of the Board of Croatian Archival Society. At the Croatian Standards Institute he is President of the mirror technical committee for development of ISO/TC 307 Blockchain and Distributed Ledger Technologies.